

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

DEBRECEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 3 PENÓ.
EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLÉR.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM ALATT
TELEFON 3-48. SZÁM.

Válasz Hegymegi Kiss Pálnak

Amennyiben autentikusnak kell tartanom az egyébként kormányt is támogató Tiszántúli Hirlap közlését, amelynek kapcsolatai Hegymegi Kis Pállal közismertek, Debrecen liberális demokrata képviselője a következőket mondotta beszámoló népgyűlésén:

Ebből az alkalomból nem mulaszthatom el, hogy Debrecen város hat férfiújához, névszerint dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár urhoz, dr. Lindenberger János apostoli helynök urhoz, dr. Tervey Tamás ügyvéd urhoz és dr. Bessenyei Lajos főgimnáziumi tanár urhoz egy nyílt felszólítást ne intézzek: Tisztelettel kérem őket a nagyváradi esetből kifolyólag, hassanak oda, hogy sajtójuk hagyja abba azt a gyalázkodó hangot, amit évek óta használ. Az újságíró kenyerét keresi, azt írja, amit felettesei diktálnak.

Magyar emberek az elvek tiszta harcát vívják, ezt a kérelmet intézem az ellentáborhoz: méltóztassanak ezt a hangot Debrecen életéből száműzni. Itt Debrecenben az apánk is szerették és becsülték egymást, szeressük és becsüljük hát egymást mi is.

Ezekre a nyilvánosság előtt elhangzott és a liberális sajtó által reprodukált szavakra, mint aposztrofált „kenyerét kereső újságíró” kénytelen vagyok személyesen válaszolni. Nem, mert a szónokot, vagy az alkalom jelentőségét tulbecsültem, hanem egyedül a keresztyén sajtó becsületének elvi védelmében.

Hegymegi Kis Pál demokrata képviselő ur felszólítja őt (a T. H. szerint rejtélyesen hatnak jelzett) köztiszteltben álló kiváló vezérferfiát a debreceni ker. társadalomnak, hogy a helybeli „fajvédő” sajtó „gyalázkodó” hangját intse le, tekintettel a nagyváradi eseményekre.

A megnevezett közéleti egyéniségek között van olyan, aki — velem együtt, — helyet foglal a Tiszántúli egyetlen intranzigens nacionalista sajtóállalatának igazgatóságában, van olyan, aki a nemzeti irányú politikai pártéletben játszik vezető szerepet, de van olyan is, akivel nincs más kapcsolat sem nekem, sem lapomnak, mint az, hogy kitüntető barátságával megtisztel, — azonban egyetlen olyan sincsen, aki a Hajdúföld alapításakor vállalt és ma az én általam teljes felelősséggel képviselt és vezetett világnézeti és politikai irányon változtatni akarja, vagy változtatni tudna.

Ez az első izenetem Hegymegi Kis Pálnak: öt éve szerkesztem a *Hajdúföldet*, de ez öt esztendő alatt sem cselekedtem egyebet, mint amit katonakoromban; kard helyett tollal szolgáltam fajomat és hazámat, és ezalatt az öt év alatt, — bárminő különösen is hangzik ez egy „sajtószabadságért” handabandázó demokrata fiúnak, — soha egy sort le nem irtunk, sem én, sem munkatársaim, ami nem volt a legszenvedőbb és legszemélyesebb meggyőződésünk.

Értse meg Hegymegi Kis Pál képviselő ur, akármilyen meglepő is ez a Vázsonyiak, Fábriánok, Pakocsok

utasításaihoz szokott demokrata „vezérnek”: nekem nincsenek „feletteseim”, mint neki, akik „diktálnak”. Nekem egyetlen felettesem van: az én magyar lelkiismeretem.

A második izenetem: nincs szükségünk semmiféle „Nagy Debrecen” frázisa címén a Hegymegi Kisék barátságára. Miért? Mert Hegymegi Kis Pál ma is azoknak a „köztársasági-demokrata” elveknek hirdetője, amelyek miatt összeomlott az ezeréves Magyarországnak s én és száz-ezernyi erdélyi fajtestvérem a hazátlanság és a száműzetés könnytől keserű kenyerét esszük. Az októberi forradalom szereplőinek egy kötelessége van csak: a vezeklés, a halálig tartó *mea culpa!* Ha Hegymegi Kis Pál mégis szerepelni próbál a magyar politikában, ne várjon kiméletet.

Harmadik izenetem: ne tanítson „hangra” bennünket Hegymegi Kis Pál. Inkább kaparja le szégyenkező főmunkatársi nevét arról az uj-

ságról, amelyet az egész magyarországi sajtóból az Esti Kurir és a Népszava díszes társaságában egyedül enged be a cseh kormány a megszállott Felvidékre. Ez a cseh jóakarát, amelyet a H. Kis P. lapja élvez, éppen elég kvalifikáció ahhoz, hogy a „főmunkatárs” kritikáját kellő értékére szállítsa.

És végül még egyet a „Kossuth nevében”, de mindig a zsidók érdekében, legutóbb is a magyar diákok ellen rohamozó „demokrata” férfianak.

Felszólalásában, — amennyiben hinni lehet a T. H.-nak, — ismét megütötte a *benszüllött kálomista* fölényes hangját velem, a „jöttmenttel” szemben. Hát Hegymegi Kis Pál valóban hordozója egy ragyogó és felejthetetlen névnek. *Fia* Debrecen nagy református püspökének. Én viszont, a jött-ment, *szép-unokája* vagyok annak a mulhatatlan emlékü tiszántúli esperesnek, akinek nevét Szüles István históriájában, arcképét a Kollégium jelesei-

nek csarnokában készséggel megmutatom minden *epigonnak*, aki a demokráciát a zsidó plutokrácia szolgálatával, a közélet nagy kötelezettségeit apró-cseprő kijárásokkal és közvetítésekkel, Nagy-Debrecen és Nagymagyarország szent ügyét a maga csekély személyének politikai érvényrejuttatásával cseréli össze...

Hegymegi Kis Pál képviselő ur! Egy utját mégis ismerem annak, hogy magyar atyafissággal kezelt fogjunk! De ez az ut az a „keskeny ut”, amit mi járunk kimondhatatlan súlyával a fanatikus meggyőződés keresztyénnek.

Megtagadni a forradalmi multat! Szakitani az idegen faji kisebbség kényelmes, meleg, kellemes támogatásával! Vállalni a fajvédő magyar mártírsorsát!

Itt találkozhatunk. Csakhogy *ide fértiak kellene!*

vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály.

Amerika és Anglia erélyes hangu tiltakozó jegyzéket intézett az oláh kormányhoz

Az oláh diákok súlyosan bántalmaztak egy amerikai kapitányt és két angol állampolgárt — Nagy rémület oláh politikai körökben

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az oláh diákok erdélyi véres tüntetése ma már nemcsak az európai, hanem az amerikai sajtót és politikai köröket is élénken foglalkoztatja. A külföldi sajtó a legnagyobb elitéléssel ír az erdélyi rémnapok ren-

dezőiről, különösképen pedig magáról az oláh kormányról, amelyről most már minden kétséget kizáró módon bebizonyosodott, hogy finanszírozója, sőt kezdeményezője volt a borzalmas tüntetésnek.

Anglia és Amerika jegyzéke

Az angol hivatalos sajtó a legnagyobb felháborodással és a nemzetközi jogra való hivatkozással emlékezik meg arról, hogy az oláh diákok Kolozsvárott súlyosan bántalmaztak két angol állampolgárt is. Ez az angol politikai köröket is foglalkoztatta, ugyanarra, hogy ebben az ügyben a bukaresti angol követ is hivatalosan lépéseket tett. Amerika követe, Culbertson szintén megjelent vasárnap az oláh külügyminiszteriumban és panaszt emelt Kellen amerikai állampolgár bántalmazása miatt, akit a diákok Nagyváradon súlyosan bántalmaztak. A követ kormánya nevében

teljes elégtételt és kártérítést követelt az oláh kormánytól.

Culbertson egyébként személyesen is elutazott Nagyváradra, hogy megvizsgálja az ügyet. Ugyanakkor a bukaresti amerikai követség titkára Kolozsvárra utazott, mivel egyes jelentések szerint ott is bántalmaztak amerikai állampolgárokat.

A két nagyhatalom követének tiltakozását még komolyabbá teszi az angol kormány erélyes hangu jegyzéke, amely szerint a kormány oda fog hatni, hogy a népszövetség vizsgálta meg a Romániában élő nemzeti kisebbségek életlehetőségeit. Ez a jegyzék igen fájdalmasan érintette az oláh politikusokat, különösen a kormányt. Ugyanakkor a nemzeti parasztpárt megállapította, hogy a véres eseményekért a fele-

lősség legnagyobb részét az oláh kormányt terheli.

Az oláh diákok rablott kincsei

A diákok szombaton Bukarestben is tüntetést akartak kezdeni, de a külföldi kormányok követeinek erélyes közbelépésére és az angol s amerikai jegyzékre megrémült oláh kormány mindent elkövetett, hogy az oláh diákokat megékezzze. A tüntetőket a kivezényelt katonaság beteretelte egy kaszárnnyába.

A rendőrség a diákokon tartott kutatások alkalmával óriási értékű templomi felszerelést, textilneműt, ékszereket, piperecikket talált, amelyek mind a barbár fosztogatásból eredtek.

Az oláh diákok vérlázító erkölcselenségei

A Malmajson-kaszárnyában, ahová a gyanús diákok egy csoportját beteretelték, két 4 és 6 éves fiút találtak, akiket a diákok Kolozsvárról hurcoltak el. A két kisfiút ugyanis a diákok napok óta alkoholfogyasztásra kényszerítették.

Más és szintén teljesen megbízható jelentés szerint Predeal állomásán a diákvonatból kétségbeesett kiáltásokkal hirtelen öt 14-18 éves magyar leánygyermek ugrott ki. A leányok elmondották, hogy Bánfihunyad állomásán kényszerítették őket a vonatba való beszállásra és azután

utközben alkohollal itatták őket és erőszakot követtek el rajtuk.

Az orvosi vizsgálat megállapította a közlések valóságát. Az egyik leánynon fertőzést állapítottak meg.

Tövis állomáson három kereskedőt lasszóval a vonat utolsó kocsijához kötöttek. Az induló vonat harminc méterre magával vonszolta őket, amikor is a zsinórok egymásután elszakadtak. Így az áldozatok megmenekültek a haláltól, de iszonyu sebeket szenvedtek. A magyar Pullmann-kocsiban levő utasoknak minden okmányát elszedték és megsemmisítették.

Temesvár polgárőrséggel akar védekezni

Temesvárról jelentik: A városi tanács legutóbbi ülésén felvetették azt a tervet, nem volna-e helyénvaló, ha a város lakossága polgárőrséget alapítana. A főpolgármester válaszában kijelentette, hogy nem látja szükségét a polgárőrség megalakításának, azonban már másnap kiderült, hogy a hatóságok intézkedései nem megnyugtatók, mert egy nagyobb csoport diák szombaton botrányos jelenetek között inzultálta a járőreket és halált kiáltott a magyarokra és zsidókra. A rendőrség és katonaság nem akadályozta meg a felvonulást.

Gömbös Gyula nyilatkozata

Gömbös Gyula, a fajvédő párt vezetője az erdélyi eseményekről a következőket mondta:

A magam részéről a nagyváradi brutalitásokban igazolását látom a revízió törekvéseknek, ami ország-szerte pártkülönbség nélkül megnyilatkozik. Az oláh diákság olyan atrocitásokat követett el, amelyek a nemzeti kisebbségeket ugyszólván

hontalanná teszik. Az a körülmény, hogy Nagyváradon az ideiglenes magyar határ közelében kellett azt a gyűlést megrendezni, amellyel szót, hogy az összejövétel felelet akar lenni a magyar békerevizációs akciónak. A magyar kormány és a magyar társadalom a legnagyobb higgadsággal kell, hogy tárja a világ színe elé az állapotokat és hogy rámutasson arra az igazságtalanságra, amely hazánkat Trianonnal érte.

A Magyar Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Szövetségének tiltakozása

Budapest, december 12. A Magyar Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Országos Szövetsége, a MEFHOSz intézőbizottsága, az elnöki tanács előterjesztésére december 10-én tartott ülésén foglalkozott az erdélyi eseményekkel.

Az intézőbizottság megdöbbenéssel és megbotránkozással vette tudomásul az „oláh kulturfőlény” eme megnyilatkozását. Leszögezte, hogy ami Nagyváradon és a többi erdélyi városokban történt, hogy raboltak és fosztogattak, békés polgárokat gyilkoltak le az oláh diákok kongresszusán, mely arcucsapása minden erkölcsnek és nem méltó arra, hogy művelt emberek kritikát mondjanak felette. A bizottság határozatilag kimondta, hogy a MEFHOSz a kulturális államok figyelmét felhívja ezekre a brutalitásokra, hogy hasanak oda, hogy az egész világ diáksága tagadjon meg minden közösséget a magukat diákoknak nevező oláh csöcselékkel. Az intézőbizottság felhatalmazza az elnökséget, tegye meg a szükséges lépéseket, hogy az egész magyar társadalom egyetemlegesen tiltakozzék az oláhok ez újabb erőszakoskodása ellen.

FŐISKOLA

A „Horthy Miklós” törzs tisztújító tábora. A Werbőczy Bajtársi Egyesület „Horthy Miklós” törzse hétfőn délután 4 órakor tartotta meg hivatalos helyiségében tisztújító törzstáborozását, amelyen Kulcsár József alvezér beszéde után egyhangúan Szutor Béla Tivadar választották meg törzsfőnek. Szutor Béla megköszönte a megtisztelő bizalmat, majd röviden ecsetelte programját és kérte a törzset, hogy minden igyekezetükkel segítsék elő munkálkodását. A törzs többi tisztviselői a régiék maradtak.

A Gazdasági Akadémia „Széchenyi” gazdasági osztályának kizsállása Derecskén. A „Széchenyi” gazdasági osztály működésének a célja a legnagyobb magyar által hirdetett eszmék sikeres megvalósítása, előadások, vitaestélyek rendezése, vidéki kiszállások megszervezése, hol az ifjuság kiküldöttjei szakelőadásokat s utána megbeszéléseket tartanak. Ez utóbbi cél érdekében rendezte meg a gazdasági osztály első rendes kizsállását Derecskére, hol szépszámu, komoly, tanulni akaró magyar gazdaközönység előtt tartotta meg előadását. Első szám Göllner János gzd. gyakornoknak „Fontosabb burgonya betegségek”-ről szóló szabad előadása volt, melyet burgonyákon be is mutatott. Ezt követte Balogh Géza III. é. h. „Alföld fásítása” c. felolvasása s Weichinger János II. é. h. „Trágyázás folyamata” c. felolvasása.

December 23-án hirdetik ki az Idel karácsonyi amnesztiát

Budapest, december 12. Illetékes helyről vett értesülés szerint az igazságügyminiszteriumban folyamatban van azoknak a kategóriának összeállítása, amelyeknek a keretében tartozó bűnösök az idén karácsonyi kegyelemben részesülnek. Az összeállításnál figyelembe ve-

szik a bűn elkövetésének idejét, súlyosságát, a bűnösöknek a fogházban tanúsított magaviseletét és a megjavulás lehetőségét. A mostani amnesztiát december 23-án hozzák az elítéltek tudomására és az sokkal nagyobb szabású lesz, mint az előző évben volt.

Hajdumegye törvényhatósági bizottsága tiltakozik az oláh diákok vandallizmusa ellen

(A Hajdúföld tudósítójától.) Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága pénteken tartotta szokásos havi ülését, amely előtt a bizottsági tagok felháborodott hangon tárgyalták a nagyváradi és kolozsvári eseményeket. Több bizottsági tag már a közigazgatási bizottság ülésén fel akart szólalni ez ügyben, azonban az alispánnal folytatott tanácskozások után úgy határoztak, hogy a felszólalásokat a december 15-én tartandó közgyűlésre halasztják és akkor a vármegye törvényhatósági bi-

zottsága egész súlyával fog ebben a kérdésben állást foglalni. A közgyűlés szónoka Ujvárossy Lajos kormányfőtanácsos lesz, aki a közgyűlésből a kormány és a művelt nyugati államok figyelmét akarja felhívni az oláh diákok gyalázatos vandallizmusára.

A közigazgatási bizottság ilyenformán nem foglalkozott a tüntetésekkel, hanem az előadók szokásos havi jelentéseit hallgatta meg és vette tudomásul.

A hajduböszörményi gazdalfjak gazdasági és kulturális előretörése

(A Hajdúföld böszörményi tudósítójától.) A hajduböszörményi Gazdálkodó Ifjúsági Egyesület fejlődése meglepő arányokat ölt. Mióta a téli gazdasági tanfolyam Gaál Mihály dr országgyűlési képviselő és Somossy Béla dr polgármester fáradságát nem ismerő agilizációja termékeny talajra talált, a gazdálkodó ifjak példátlan szorgalommal látogatják Tuca Szilárd kamarai gazdasági előadó előadásait, melynek célja a többtermelés és sokszorosított példányban megkapják az egyes órák tartalmát, mely lehetővé teszi a tüzetesebb készülést és tanulást. A tanfolyamot látogatók száma egyre gyarapszik.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara tervbe vett egy januárban megkezdődő traktortanfolyamot,

melynek óriási kulturgazdasági jelentősége van, az előadó szintén az igen képzett szaktudású Tuca Szilárd lesz.

A Gazdasági Ifjúsági Egyesület december 11-én d. e. fél 12-kor választmányi gyűlést tartott Sívágó Imre igazgató elnöke alatt, melynek tárgysorozata főképpen a Katalin bálból befolyt igen jelentős összeg kulturális célokra és beruházásokra való fordítása volt. A gyűlés a könyvtár kiegészítésére 200 pengőt, Magyarország térképének megrendelését s biliárd felszerelésnek a a beszerzését s a különböző lapoknak a megrendelését szavazta meg.

Az egyesület igazgatójának agilis kitűnő kulturális vezetésével a várakozást meghaladó fejlődésnek indult.

Hegymegi Kis Pál deliriumos titkára a nagykálói tébolydába került

(A Hajdúföld tudósítójától.) Sokan ismerték Debrecenben dr Nagy Jenőt, ki az utóbbi időkben is nemzetgyalázási pereivel vonta magára a közvélemény figyelmét és elmarasztaló ítéletei révén állandóan az érdeklődés központjában volt. Különösen a Károlyi forradalom és a kommunizmus idején töltött be vezető szerepet egész 1920-ig, mikor is a kommün ideje alatti szereplése miatt mindenhonnan menesztették s a legutóbbi időben H. Kis P. Debrecen baloldali országgyűlési képviselője vette maga mellé titkárnak. A konjunktúra lovag sehogysen tudott belenyugodni hajdani pozíciói elvesztésébe s ivásra adta magát. Napról-napra züllött, a lokálok és kétes helyek állandó vendége lett, mignem idegei most teljesen felmondták a szolgálatot és a debreceni klinikáról

a nagykálói állami elmeorvosintézetbe szállították.

A napokban, még mielőtt elszállították volna, a Simonffy-utca 17. sz. lakói őrzőgöngyö kiabálásra, lövésre, törésre és zúzásra lettek figyelmesek. A lakók és a házmeister rögtön felszaladtak Nagy Jenő lakására, de az belülről el volt torlaszolva. Be nyomták az ajtót s ott állt előttük Nagy Jenő szánalmas, kuszált hajjal, véres szemekkel.

A szobában minden föl volt forogva és összetörve hevert a szoba berendezése a földön.

Rögtön értesítették a mentőket, akik beszállították az ideg és elme klinikára. A klinikán megállapították, hogy

végzetes deliriumban szenved, mely most véglegesen kitért rajta. Nagy Jenő már volt egyizben vendége a debreceni ideg és elmeklini-

kának, ahol alkoholmérgezését sikerült kigyógyítani és fejlődő ideg-baját egyidőre megállították.

Az orvosi vélemények alapján Nagy Jenő állapota olyan súlyos, hogy kigyógyításához nincsen semmi remény.

A görög katolikus Legényegylet tisztújító gyűlése

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni görög katolikus Legényegylet vasárnap délután tartotta tisztújító közgyűlését, melyen az egyesület lelépő elnökét,

Mátyás József

tanítót díszelnökké választották meg. Mátyás József, aki nagy tudásával, keresztyén-nemzeti érzéstől telített egyéniséggel s szeretetreméltó modorával egyike a debreceni egyházközség legkiválóbb vezetőinek, meghatott hangon köszönte meg a szép kitüntetést.

Az új tisztikar a következőleg alakult meg: Elnök: Orosz Bálint segédlelkész, ifjúsági elnök: Domokos György, titkár: Diószeghy Ferenc, jegyző: Tóth Nándor, főgondnok: Tótvölgyi Béla, könyvtáros: Szál Sándor, pénztáros: Teknyő Gyula. A választás megejtése után Mátyás József díszelnök, tanító bemutatva a görög katolikus Legényegylet részére készített díszes selyem zászló tervét, amelyet osztatlan tetszéssel fogadtak. A zászló ünnepélyes felszentelése a tavasszal fog megtörténni.

Meghalt Horvath bácsi

Debrecennek egy érdekes, jellegzetes alakja eltűnt az élok sorából. Horváth Gábor vigalmiadó ellenőr, 66 éves korában meghalt. Horváth Gábort, vagy — amint nevezték, — Horváth bácsit mindenki ismerte, aki Debrecenben színházban, moziban, bálban, mulatságon vagy valami előadáson megfordult. Mert Horváth bácsi ott volt mindenütt, mindenkitől elkérte a jegyet, még talán magától a polgármestertől is, megnézte, van-e a hátán vigalmiadó peccsét. És ha csak a legkisebb suskus, tévedés történt is, jaj volt akkor a rendezőségnek, tulajdonosnak és elsősorban a jegy birtokosnak. Mert Horváth bácsi 29 évig volt rendőr és nem ismerte a tréfát, kéréllhetetlen volt minden hivatalos ügyben. Példátlan becsületességgel, megközelíthetetlenül látta el munkakörét. Betegsége és agg kora ellenére is estéről-estére, késő éjszakáig, hajdonfőt, kis pipájával, görbe botjával járta a vendéglőket, mozikat, mulatságokat és páratlan szorgalommal, lelkiismeretességgel vizsgálta a jegyeket. Különösen a kártyásokat ellenőrizte fokozott figyelemmel és nagy előszeretettel. Fanatikusa volt a hivatásának és bizonyos, hogy hét év óta, amíg ő ellenőrizte a jegyeket, nem fordult elő Debrecenben egyetlen egy vigalmiadó család sem, amely megtorlatlanul maradt volna. Nyugodt lélekkel merjük mondani, hogy legelkiismeretesebb alkalmazottja volt Debrecen nemes városának. Szerdán fogják eltemetni a Timár-utca 17. számú gyászházban.

Debrecen szenzációja !!!

Megnyílt a

MOLNAR FOTOSZALON
SZENT ANNA-UTCA 5. SZÁM (VOLT MŰVÉSZHAZ.)
Állandó képkiallítás! Állandó képkiallítás!

Kegyrtárgyak

Üveg, poroállan és kékkeret állandó raktára
vitéz GAÁL LAJOSNAL
Szent Anna-utca 5. sz.
LEGSZEBB KARÁCSONYI AJÁNEÉKOK

A ker. nemzeti gondolat mellett tett nagyszerű hitvallást Tormay Cecile a MANSz országos közgyűlésén

Óva intette a férfiakat a liberálisizmus felé való balrakanyarodástól — A magyar asszonyok ott állnak a főiskolai ifjúág jogos kívánságai mellett

(A Hajdúföld tudósítójától.) Kilenedik nagygyűlését tartotta vasárnap a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége Budapesten, imponáló keretek között, mint valaha. Ezer és ezer magyar leány és asszony sereglett föl az ünnepi alkalomra s a főváros és a vidék női társadalmát egyakarattal tett hitvallást a keresztény-nemzeti gondolat mulatlatlan igazságai mellett.

Az ünnepségen megjelent **Horthy Miklósné**, a Kormányzó neje is, valamint a nagyszámu közéleti előkelőség mellett a vidék egyesületeinek sok száz főnyi képviselője is. A debreceni MANSz megbízásából **Ollinger Béláné** elnöknő vezetett na-

Tormay Cecile nagy beszéde

A közgyűlést lelkes ováció közepett **Tormay Cecile**, a MANSz nagy nevé elnöknője nyitotta meg. Megindító szavakkal parentálta el a szövetség halottait, **Szilassy Aladárnét**, **S. Járóssy Erzsébetet**, **Jászai Marit** és **Prohászka Ottokárt**, majd üdvözölte **Serédy Jusziniánt** hercegprímási kinevezése alkalmából.

A magyar asszonyok a mult esztendőben dolgoztak, — mondotta ezután, — és minden munkájukat magyar és asszonyi méltósággal végezték. Ott voltak a választásoknál, hatalmas erejüket, szavazataik százezreit beledobták az urnákba. Amikor pedig arról volt szó, hogy mandátumokat kérjenek az arénában, nem nyújtotta ki egyetlen asszony kezét, hogy magának mandátumokat követeljen.

Mert a magyar asszonyoknak hitvallása, hogy

nem kell nekünk z ország háza, amíg az országnak minden háza, minden otthona a mienk.

Ellenben elvárjuk azoktól, akiket mi segítettünk ahoz, hogy bejussanak az országházába, hogy a magyar asszonyok és a magyar gyermekek érdekeit képviseljék. (Nagy taps.) Elvárjuk, hogy azt a lobogót, azt a keresztény és nemzeti lobogót, amelyet mi szavazatunkkal segítettünk emelni az ő kezükbe és segítettünk bejuttatni az országgyűlésbe **ezt a lobogót balrakanyarodással nem illetik és minket nem fognak csalódásba juttatni.**

(Éljenzés.) Mert szavazókat csak egyszer lehet áltatni, a magyar asszonyokat is csak egyszer lehet áltatni és ha cselekednünk kell, újra ott leszünk azoknál az urnáknál és a szavazatunk, mint döntés fog behullni, de feltétlenül úgy fogunk dönteni sorsunk fölött, hogy azt, ami nekünk nemzeti ideál és életcél, diadalra segítsük. (Nagy taps.)

Kérem a magyar asszonyokat, hangoztassák, hogy **a gazdasági szanalás után szükségünk van erkölcsi szanalásra is.**

Ha gazdasági szanaláshoz külföldi tőkére volt szükségünk, az erkölcsi szanalásra belöldi tőkét eleget találunk. (Taps.) Ott zsufolt terem előtt hangzottak el a mi munkánk, a mi gondolataink, a mi terveinknek a megnyilatkozásai. Ott volt

a gyermekvédelemnek az értekezlete,

amelyen megszólalt a magyar asszonynak a vágya, az az akarása, hogy a gyermekek segíteni akar.

gyobb küldöttséget az országos közgyűlésre, amelynek imponáló külsőségei, forró lelkesedése soká példadatok maradnak a tespedő magyar közéletben.

A közgyűlés

Az országos közgyűlés vasárnap délután 4 órakor vette kezdetét a városháza zsufolásig telt közgyűlési termében. A közgyűlésen megjelentek a Kormányzó feleségén kívül gróf **Klebelsberg Kunóné**, **Huszár Károly** ny. miniszterelnök, **Torzsay-Biber Gyula** közigazgatási bíró, a Ker. Liga képviselőjében és számos közéleti előkelőség.

— A gyermekvédelem, a gyermekszereket, a gyermekmenhelyek felé forduló asszonyi szív nyilatkozott meg ott a gyermekvédelem értekezletén. Majd kibontotta szárnyát egy új gondolat **a leánykörök országos gyűlésén**, ahová, ami még sehohsem történt, egybegyűltek Magyarország leányai, felekezeti és társadalmi különbség nélkül. Magyarország leányai voltak ott, azok a leányok, akik hivatva lesznek arra, hogy egykor a cserkészeknek és a magyar leventéknek méltó párjai legyenek.

Ők lesznek hivatva arra, hogy annak a csapatnak a párja legyenek, amely csapat lépte döbörgésétől már reng a magyar föld és amely **feleletet fog adni egykor mindazért a gyalázatért, a bántalomért, amely bennünket illetett.** (Nagy taps és éljenzés.)

És ők lesznek párjai azoknak is, azoknak az egyetemi hallgatóknak, annak, amelyiknek azt üzentem, hogy

minden jogos és igazságos kívánsága mellett ott fogja találni maga mellett a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségét.

— Sok szó esik ma arról, hogy nem beszélhetünk mindenről. Am egy kérdést mégis szeretnék felvetni. A háborút megelőzően a világnak talán, vagy Európának minden népe között a

a legliberálisabb volt a magyar.

Kaput tárt minden jövevénynek, érvényesülést engedett mindenkinek, aki a mi országunkba bejött. És ugyanakkor az az Oláhország, amelyik kényeztetett kedvence volt a békelegációk és béketárgyalások hatalmasainak, az az Oláhország nem engedte meg, hogy a zsidók földbirtokosok legyenek, hogy a zsidók katonák, ügyvédek, orvosok legyenek.

Kérem, **vajjon bölcs-e az, hogy most újból kezdjük, amit nem vettek tekintetbe?**

Kérem azt, hogy vajjon bölcs volt-e a wilsoni tizennégy pont meglobogtatása fejében eldobálni fegyvereinket. Azoknak a pontoknak a fejében, amelyek közül egyetlen egy sem teljesül. Tehát tisztelettel kérem a magyar kormányt és tisztelettel kérem az országgyűlést és a magyar férfitársadalmat, hogy **mielőtt újból nagylelkű akarna lenni, lábhoz tett fegyverrel várja meg, hogy teljesítik-e a kilátásba helyezett ígéreteket.** (Nagy taps.)

A MANSz a szociális kérdéseket szíven viseli és igyekszik azokat minden erejéből támogatni. Igyekszik a szociális bajokat gyógyítani. És ott volt egy másik gyűlésünk, a gazdasági gyűlés, amelyen háziiparunkkal foglalkoztunk, a szövetségnek nagy álmával, a háziszövetséssel. Magyarországon csodálatosképpen éppen a hatalmasok gyászba öltözötten látják Hungáriát. Mi ezt a **Hungáriát magunkszötte fehér gyolcsba akarjuk öltöztetni.** Szó volt az iskolán kívüli nevelésről, a keresztény sajtó támogatásáról, amelynek

támogatását soha egy pillanatra sem felejt el a magyar asszony,

de akinek intőszavait, sajnos, nem hallják meg eléggé.

— Kilen év dolgozik a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége, az eljövendő esztendőben fog eljönni a tizedik év.

Ezt az évfordulót, ígérem önöknek, hogy úgy a magyar asszonyok, mint a magyar nemzet számára méltóan fogjuk emlékeztetni.

A magyar asszonyok a nemzeti hadsereget hálával, szeretetükkel és tiszteletükkel veszik körül. (Éljenzés.)

— Kérlek benneteket asszony társaim, neveljétek úgy fiaitokat és gyermekeiteket, hogy a nemzet és az egyén becsülete szent legyen előttük. Dolgozzatok tovább, mert hogyha azt a téli szelet érzitek, a mely jön kelet felől, akkor **vérszag van abban, vér, magyar vér, magyarok véreinek szagát hozza felénk Erdély és a megszállt keleti részek és végek felől a szél.**

— Ennek nem kellett volna igy lenni és ennek nem szabad igy maradni. Ha ezt elhatározzuk testvéreim, ezért dolgozzunk, tartsunk össze és küzdjünk a csonka ország tudatával, de **gondolkozzunk Nagymagyarország tudatával.**

(Éljenzés.) És ha a csonka ország tudatával és kinjával fogunk dolgozni, küzdeni és kitartani, akkor Nagy-Magyarország gondolata megvalósul.

Szólni nem akaró lelkes éljenzés és taps. A megjelentek percekig ünneplik Tormay Cecilét.

Főtitkári jelentés

A MANSz főtitkára, **Kiss Károly** kormánytanácsos terjesztette ezután elő tartalmas jelentését. A szövetség széleskörű érterjedtsége és sokoldalú tevékenysége minden nagyobb város MANSz-csoportjánál egyenként is terjedelmesebb jelentést igényelne a központi jelentésnél. A vidéki szervezetek hálózata kibővült. A megszállott területek magyar asszonyai példát látnak a szövetség céltudatos társadalmi munkájában. A főtitkári jelentés részletesen megemlékezett ezután a szövetségi élet elmúlt évi eseményeiről. A főtitkári jelentést egyhangulag elfogadták.

Az új alapszabály szerint sor került az ujonnan megszervezett országos ügyvezető alelnöki tisztség betöltésére. A közgyűlés **Tormay Cecile** indítványára **egyhangú lelkesedéssel Ágoston**

Gézánét választotta meg országos ügyvezető alelnökké.

Tormay Cecile néhány meleg szóval üdvözölte az új ügyvezető alelnököt, mire Ágoston Gézáné lelkes szavakkal válaszolt.

A nagy tapsal fogadott beszéd után **Falk Antal** dr a pénztári jelentést terjesztette elő, **Fejös Imréné** pedig a számvizsgáló-bizottság jelentését. Majd a katolikus nőegyesületek nevében **Szegedi-Maszk Aladárné**, a protestáns nőegyesületek nevében **Raffay Sándorné**, a Szociális Missziótársulat részéről **Spur Istvánné** üdvözölte a tizedik évébe lépő szövetséget. **Tomsányi Kálmán** miniszteri tanácsos a belügyminiszter, **Bartoss János** miniszteri tanácsos a kultuszminiszter, **Toporczér Ákosné** a Keresztény Magyar Asszonyok Pártszövetsége, **Altenburger Gyula** a TESz nevében üdvözölte a MANSz-ot. A közgyűlés a Himnusz eléneklésével ért véget.

A szakosztályi ülések

A MANSz országos közgyűlését a szakosztályok ülései előzték meg. A kulturális értekezleten gróf **Klebelsberg Kunóné**, **Berta Ilona**, a Magyar Asszonyok kiváló szerkesztője, **Nevelős Gyula**, **Bodor Aladárné**, **Cavallier József** és mások szözláltak fel. A MANSz leánykörök gyűlésén **Tormay Cecile** tartott a leányok kötelességeiről gyönyörű beszédet. A gazdasági értekezletet **Zichy Rafaelné** grófnő nyitotta meg s számos értékes felszólalás hangzott el. A szociális kérdéseket **Gerőcze Sarolta** ismertette hatalmas beszédben. A gyermekvédelmi értekezleten, amelyen megjelent **Tormay Gézáné** és **Ravasz Lászlóné** is, **Sebestyénne**, **Szederkényi Anna** és mások beszéltek.

A Ker. Liga III-ik vitaestje

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga Debrecenben ma, kedden d. u. fél 6 órai kezdettel tartja egyesületi helyiségében (József kir. herceg-utca 16.) harmadik vitaestjét, amelyen folytatják dr **Bessenyei Lajosnak** „A magyar néplélek válsága” címen tartott előadása megvitatását.

A harmadik vitaest elé nagy érdeklődéssel tekint Debrecen hazafias közönsége, amál is inkább, mert a felszólalók sorában **Perjessy Mihály** táblai tanácselnök és **Szabó Márton** dr. a ref. gimnázium történelmetanára szerepelnek. A vitaestélyre vendégeket is szivesen lát az elnökség. A belépés díjtalan.

— **Jön Szerelem.**

VÖRÖS ÉS FEHÉRBÁRCÁS
LÓHÉRE és LUCERNAMA
 a Magyar kir. Állami Vetőmagvizsgáló
 Állomás által ólomzár 100. 50, és 25
 k.-os zsákokban kapható az
Angol Magyar Bank rt.
magosztályánál
 Mautner Ötön magtermelő és mag-
 kereskedelmi képviselője,
Debrecen, Ferenc József-ut 63.

Karácsonyi ajándékok
 legolcsóbb árban és nagyválasztékban
Kurián Gyula
 óras és ékszerésznél kapható
Ferenc József-ut 42. szám
 Pannónia szálloda alatt.

Otvenéves orvosi jubileum

Dr Szotyory Nagy Kálmán ünneplése

Az Országos Orvos Szövetség debreceni fiókja vasárnap délelőtt 11 órakor rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyetlen tárgya dr Szotyory Nagy Kálmán debreceni orvosnak 50 éves orvosi jubileuma volt, mely alkalmával a budapesti Pázmány Péter Tudomány Egyetem a legnagyobb kitüntetéssel, mit egyetem adhat, az arany diplomával tüntette ki dr Szotyory Nagy Kálmánt.

A rendkívüli közgyűlésen az elnöklő Szontagh Félix orvostanár üdvözölte a jubilánst és örömeinek adott kifejezést, hogy Debrecen városát és orvosi karát érte az a megisztelezés, szerencse, hogy a nemes város polgárai sorából aranydiplomás orvos került ki.

Dr Szontagh Félix beszéde

Ötven év egy fél évszázad — mondom — már ez magában is végtelen sokat mond, mert ritka ez az orvosi kar életében. Szent igaz, hogy az orvosi hivatás magasztos, dicsőséges, de nincsen olyan pálya más, amelynek befutásában lábunk annyiszor hágná tövisre, mint az orvosi hivatás teljesítésében. Az orvosok némán tűrik azt a lelki és testi szenvedést, amelyet csak orvos szenved, viselik jajszó nélkül a keresztet, melynek súlyát csak az orvosok bírják. — Az igaz orvos a szívét is odaadja, mert nemcsak eszével, nemcsak a tudomány nyújtotta fegyvereivel, hanem egész Én-je teljességével segít vagy iparkodik segíteni és életet menteni. Az orvos ott áll az ember születésétől — a koporsóig, vigasztal, bátorít, erősít és engesztel: mert az igazi orvos egyúttal papi hivatást is teljesít.

Ilyen igazi orvos dr Szotyory Nagy Kálmán, ki ötven év óta él magasztos hivatásának, mai nap is teljes szellemi frissességében. Az Országos Orvos Szövetség meghajtja eredményes munkássága előtt zászlaját és az arany diplomához oda fűzi az egész orvosi társadalom elismerésének hervadhatatlan koszorúját.

Az ünnepelt munkássága

Ezután dr Dóczy Gedeon tanársegéd, főtitkár eadta, hogy dr Szotyory Nagy Kálmán 1852. december 12. napján született Debrecenben, törzsökös székely családból Tanulmányait Bécsben végezte, hol kitüntetéssel érettségizett. 1872-ben már mint kitűnő orvostanhallgató muzeumi preparátorra nevezte ki a kultuszminiszter, 1873-ban az egyetemi tanács előterjesztésére klinikai gyakornokká nevezte ki Trefort miniszter. 1877. december 12. én a budapesti Pázmány Péter Tudomány Egyetemen szerezte meg a sebész mesteri, szülész mesteri és orvostudori oklevelet. Ekkor első tagárségéddé leendő kinevezését az 1878-tan közb jött bosz iai hadjárat akadályozta meg, melyben mint katonai főorvos vett részt. A boszniai hadjárat befejezése után Bács-Bodrog megyében telepedett meg, elfogadva Mohol mezővár s meghívását. Itt mint főorvos, majd járási tiszt orvoscént működött 1879-től 1897-ig. 1897-ben hazaköltözött Debrecenbe hol azóta magá orvosi gyakorlatot folytat.

A világháboruban önként kivette részét, több mint két évig az egyik katonai tartalék kórház orvosfőnöke volt. — 1879-től 1897-ig Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottságának volt a tagja. Országgyűlési képviselői vála tásokkor több ízben volt Zentán, Zomborban, Moholon választási elnök és ilyen minőségben egy alkalommal a lázongó szerbeket egyedül, fegyveres segítség nélkül, csak lélekjelenlét vel és szeméyes bátor fellépésével lefegyverezte és a vérengzésnek elejét vette. 1879-ben Moholon az országban vidéken elsőnek szervezett hivatásos és önkéntes tűzoltóságot, 1880-ban megszervezte az

első községi kórházat és járványkórház at. 1897 óta Debrecen város törvényhatósági bizottságának tagja és ma, 75 éves korában is teljes lélekkel és erővel orvosi hivatásának él.

Az aranydiploma átadása

Dr Elischer Gyula egyetemi orvostanár ezután szép beszéd kíséretében átnyújtotta az arany diplomát, a legnagyobb elismerés kifejezését, mit egyetemek nyújthatnak, annak kiemelésével, hogy Szotyory Nagy Kálmán fél évszázad óta szolgálja nagy tudásával, hittel, becsülettel és a meggyőződés erejével a szenvedő

emberiséget. Ma is önfeláldozással végzi nemzetmentő munkáját — miért is a tisztelet és szeretet őszinte érzésével az egyetemi tanárok és az orvosi kar büszkén tekintenek a debreceni orvosok nesztorára.

Az aranydiploma átadása után dr Tüdös Kálmán egészségügyi főtanácsos, városi tiszt főorvos, meghatóan szép beszéd kíséretében Debrecen város tanácsa nevében üdvözölte a jubilánst, kitisztelői és jóbarátai számosan kerestek fel jókívánataikkal.

Kedvező stádiumban a városi tisztviselők karácsonyi segélye

(A Hajdúföld tudósítójától.) Megirtuk már, hogy a városi tisztviselők egy hónapi fizetésüknek megfelelő karácsonyi segélyt kértek a várostól. A kérelemmel most foglalkozott a házipénztári felügyelő-bizott-

ság, amely kedvező javaslatot terjesztett a tanács elé. A kérelem még karácsony előtt a közgyűlés elé kerül és minden remény meg van arra, hogy a tisztviselők megkapják a karácsonyi segélyt.

Helypénzt és jogelismerési díjat tartoznak fizetni az utcai árusok

(A Hajdúföld tudósítójától.) A városi tanács legutóbbi ülésén Vass Károly tanácsnok bejelentette, hogy a piacokon kívüli árusítás ügyét, — melyre a piacrendészeti szabályrendelet nem terjed ki, — rendezni kell. Sok elintézetlen kérdés van s ilyen többek között az is, hogy az utcai mozgó árusok eddig nem fizettek sem helypénzt, sem jogelismerési díjat. Vass tanácsnok azt javasolta, hogy a közgyűlésnek tegyenek előterjesztést és az utcai mozgó árusok által fizetendő díjakat a kö-

vetkezőképen állapítsák meg. Egész éven át árusítók, élelmiszer után 20, más cikkek után 30, idényszerezőleg árusítók egy idényre élelmiszer után 15, más cikkek után husz pengőt fizessenek.

Később, ha a vásárcsarnok felépül, akkor átdolgozzák a piaci rendtartásról szóló szabályrendeletet és egyben új szabályrendeletet alkotnak a piacokon kívüli árusításról is, amelynek minden vonatkozását győkeresen rendezik.

Megérkezett az OFB elnöki tanácsának ítélete a debreceni földbirtok- és házhelyrendezés ügyében

(A Hajdúföld tudósítójától.) A városi tanács csütörtöki ülésén Zöld József városi tanácsnok bejelentette, hogy az OFB. elnöki tanácsa elküldte a debreceni földbirtokrendezés ügyében alkotott ítéletét, amely teljesen megfelel az alapítéletnek azzal a változtatással, hogy az elnöki tanács a sámsoni dombokat mentesítette a megváltás alól.

Leérkezett az elnöki tanácsnak ítélete a házhelyrendezés ügyében is. Ennek legfontosabb rendelkezése az, amely szerint a városi tanács által előterjesztett indokok alapján az OFB mentesíti az Árpádtelpeket a megváltás alól. Kimondja az ítélet azt is, hogy a házhelyek birtokbaadása csak a megváltási ár előzetes, jogerős

megállapítása után történjék meg és pedig úgy, hogy a már előzetesen kimérendő parcellák abban a sorrendben és csak azoknak adassanak birtokba akik az OFB. e tárgyban hozandó másodfoku ítéletében meghatározott megváltási árnak 25 százalékat az ítélet kihirdetésétől számított 90 nap alatt előzetesen kifizették.

Rendkívül fontos még az ítéletnek ama rendelkezése is, mely szerint az utak, utcák és terekhez szükséges területeket a város terhére kell megváltani.

A városi tanács úgy határozott, hogy az ítéletnek e részét a közgyűlés elé terjeszti és kéri, hogy a köz-

gyűlés a közterületek megváltására jelöljön ki fedezetet, miután erre ezidőszerint nem áll rendelkezésre pénz.

Debreceniek nagy sikere a budapesti Tiszti Kaszinóban

(A Hajdúföld tudósítójától.) A budapesti Tiszti Kaszinóban pénteken este hat órai kezdettel rendkívüli siker és igen nagyszámú, előkelő közönség jelenlétében rendezték meg a Gyóni-estet, mely néhány héttel ezelőtt a debreceni Tiszti Kaszinóban is igen nagy és megérdemelt sikert aratott. A budapesti fest fényes és előkelő közönsége soraiban ott volt vitéz bulcsi Jánky Kocsárd a honvédség főparancsnoka, Raffay Sándor ev. püspök, Lampérth Géza, a Petőfi Társaság főtitkára, Zlinszky Rándor, a parlamenti őrség főparancsnoka, dr Szolár Ferenc, Gyóni Géza sógora, valamint számos előkelőség és magasrangú katonai méltóság.

Az estélyen Fűredy F. Gusztáv, a kiváló debreceni esztétikus tartott rendkívül magas színvonalu, értékes és élvezetes előadást az orosz fogóságban elhunyt nagy magyar költőről, Gyóni Gézáról, akinek számos remek költeményét szavalta el előadása keretében, művészi ihlettséggel, megrázó erővel oly nagy siker mellett, hogy előadása után hosszas, percekig tartó ovációban részesítette a nagyszámú előkelő publikum. Solymossyné Wolff Jussy operáenekesnő pompás, szárnyaló és hatalmas vívőerejű hangján három Lányi dalt énekelt. Tökéletes művészete legszembetűnően érvényesült özv. Marschalkó Gusztáv né Galánffy Ágnes három ritka szépségű Gyóni dalában. A „Szere d” klasszikusan nemes veretű szépsége, „Az esthang” páratlan finomsága, és a „Rab magyar imája”, nak megrázó erejű interpretálásában olyan rendkívül sikert aratott, hogy az utóbbit meg kellett ismételní, majd pedig a közönség percekig ünnepelte a kiváló debreceni szerzőt és az előadó művésznőt. A Gyóni estet megismélik az ország nagyobb városaiban is. Özv. Marschalkóné Galánffy Ágnes dalai pedig közelesem megjelennek nyomtatásban is.

Szengázmérgezésben halt meg Végh Imréné derecskei asszony

(A Hajdúföld tudósítójától.) Dr Preineszberger Jenő tanácselnök vizsgálóbíró, Orsós Ferenc egyetemi professzor és dr Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő a tegnapi napon megejtették Derecskén Végh Imréné hullájának a boncolását. A boncolás és a helyszíni szemle során kétséget kizáróan megállapították, hogy Végh Imréné szengázmérgezésben halt meg. Az asszony a kályha csövét egy rongydarabbal dugta be s így a szengáz visszacsapódott a szobába. Halálának saját gondatlansága volt az okozója.

Hölgyek figyelmébe!

Egész gummifűző . . . . . 12 P-től
Szövet osipőfűző . . . . . 8 P-től
Harisnyatartó . . . . . 3 P-től
Melltartó már . . . . . 2 P-től

szerezhető be
BIRI RÓZÁNÁL
Debrecen, Piac-utca 42. szám.

Karácsonyi ünnepekre
Dióbel, mák, mazsola, mandula,
karácsonyfa diszek,
karácsonyi cukorkák és figurák,
borok pezsgők, likőrök.
December 8-tól december 25-ig
mélyen leszállított árban kaphatók
„Hangya” összes üzleteiben.

Nyilatkozat

A „Debreceni Hétfői Ujság” 1927. dec. 12-én megjelent 3. évfolyam 50. száma szerint Hegyeméi Kiss Pál országgyűlési képviselő ur a Debrecenben 1927. december hó 11-én megtartott beszámolója alkalmával „a nagyváradi eseményekből kifolyólag” többek között engem is nyíltan felszólít, mondván: „hagyják abba azt a gyalázkodó hangot, amit sajtójukban évek óta használnak.”

Ezen nyílt felszólítás folytán kijelentem, hogy

1. nekem a nagyváradi esethez semmi közöm nincs és visszautasítok minden olyan gyanúsítást, amely azt terjeszti rólam, hogy akár társadalmi, akár politikai szereplésem olyan irányú volna, hogy társadalmi osztályok, felekezetek vagy nemzetiség ellen izgatna;

2. visszautasítom azt a valótlan állítást, hogy társadalmi vagy politikai szereplésemben valaha gyalázkodó hangot használtam volna, vagy ilyenre valamelyik lapot vagy annak alkalmazottját felszólítottam, vagy rábírtam akartam volna.

Debrecen szabad királyi város közönsége ismeri az én közéleti és politikai szereplésemet, tudja, hogy a város közgyűlési termében véleményemet nyíltan megmondtam, de személyeket, felekezeteket, nemzetiségeket sohasem támadtam, személyes térre még akkor sem tévedtem, mikor Hegyeméi Kiss Pál ur egyenesen provokált erre.

Hegyeméi Kiss Pál ur a képviselői mentelmi jog védelme alatt támadt meg engemet beszámolójában, azért ha a „Debreceni Hétfői Ujság” folyó évi 50. számában közölt kifejezéseket: „hiszelettel kérem őket a nagyváradi esetről kifolyólag, hagyják abba azt a gyalázkodó hangot, amit sajtójukban évek óta használnak” tényleg használta, felszólítottam, hogy 3 nap alatt bizonyítsa be, hogy politikai működésem alkalmas a nagyváradi oláh romboláshoz hasonló események előidézésére és bizonyítsa be, hogy a sajtóban vagy másképp nyilvánosan gyalázkodó hangot használtam vagy részem van abban, hogy a sajtó ilyen hangot használt, mert ha ezt nem teszi meg és állításait be nem bizonyítja: közönséges rágalmozónak fogom tekinteni.

Debrecen, 1927. december 12.

Dr. Tervei Tamás
ügyvéd.

Kulturdélután az Iparoskörben

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az Iparoskör kulturdélutánjai sorozatában úgy az elmúlt héten, mint pedig most vasárnap is igen sikerült kulturdélutánt rendezett.

Az elmúlt vasárnap vitéz dr. Soltesz Gyuláné énekszámáival, Riskó Gézáne szavallatával, Győry Lajos fogtechnikus pedig értékes előadásával vívta ki a nagyszámú közönség zajos elismerését.

A most vasárnapi kulturdélutánon pedig dr. Merker Márton főreáliskolai tanár tartott igen értékes és élvezetes előadást. Az ember élete rendeltetéséről. Misoron szerepelt dr. Ratkóczy János is, aki saját maga zongorakisérével kuplékat és kedves sanzonokat énekelt a közönség szünni nem akaró tapsa közepette. Igen nagy sikert értek el a többi szereplők is: Pásthly Bözsike, Bakonyi Mária és Timáry Manóka is.

Debrecen s a vidéki magyar társadalom őszinte lelkesedésétől kísérvé folyt le a Kékek Clubja husz esztendő jubiláris ünnepsége

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Kékek Clubja, mely fennállása óta a keresztyén nemzeti gondolat egyik leglelkesebb és legtáboríthatatlanabb propagálója s amelynek működése ma már országos jelentőségűvé emelkedett, szombaton délután tartotta husz esztendő jubiláris ünnepségét. A jubileum a *Ker. Nemzeti Liga* székházában megtartott diszközgyűléssel kezdődött, amelyen a debreceni klubtagokon kívül résztvettek a más városban lakók közül: dr. Fráter László alispán (Berettyóújfalun), dr. Végh József tb. főszolgabíró (Nagyléta), dr. Tolcsvi Nagy Barna honvédelmi miniszteri titkár, dr. Szalay Zoltán, dr. Szilágyi Béla belügyminiszteri titkár, dr. Wünsch Frigyes, a Magyar Távirati Iroda igazgatója (Budapest). Megjelentek továbbá: Martinek Ferencné, dr. Bruckner Károlyné és dr. Elischer Gyuláné a MANSz. dr. Szathmáry István ÉME-elnök az Éme, dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár, dr. Galánffy János kir. közjegyző, Lám Dezső helyettes kerületi főkapitány, dr. Bessenyei Lajos főgimn. tanár és Martinek Ferenc takarékpénztári cégvezető a Ker. Nemzeti Liga és az Arany János Társaság, Béky Albert miniszteri tanácsos, Benedek Lajos igazgatófőmérnök a Magyar Mérnökök Nemzeti Szövetsége, vitéz Porubszky Andor huszárszázados s dr. vitéz Kovách Elemér törvényszéki bírósági Vitézi Szék, dr. vitéz Dávid Géza nagykereskedő és Piszky Árpád ny. százados, földbirtokos a Baross Szövetség, vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály és Pajor Győző a „Hajdúföld” s ifjabb Uray Sándor Werbőczy-alvezér a bajtársi egyesületek képviselőitében.

A diszközgyűlés

A jubiláris diszközgyűlést a Nemzeti Hiszekegy elimádkozása után dr. Tóth Emil egyesületi elnök nyitotta meg szép és tartalmas beszéddel, a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére dr. Tóth Emil elnök Mellan Márton pápai kamarást és Uray Sándor ref. lelkészt kérte fel, ezzel is dokumentálva az egyesületnek a keresztyén testvériesülésre vonatkozó nemes törekvését. Ifj. Szele György, az Ébredő Magyarok Egyesületének alelnöke tartotta meg ezután költői szépségekben gazdag, lélekbelemarkoló beszédét. Óriási sikert aratott Rickl Antalné művészileg mélyen átértékelte s megragadó erejű szavallata, mellyel ifj. dr. Liszt Nándor alkalmi költeményének hazafiás lendületét magyar lelkeségének tökéletesen kifejező színeivel juttatta érvényre. Előadását, melyet a publikum szünni nem akaró, lelkes tapsviharral honorált, dr. Lázencz Béla titkári jelentése követte, melyből az egyesület társadalmi, keresztyén-nemzeti irányu s karitatív tevékenysége híven tükröződött elő.

A Kormányzó üdvözlése

A diszközgyűlés dr. Tóth Emil in-

ditványára a következő üdvözlőtáviratot küldte Magyarországnak Kormányzójának:

„A Rákóczi fejedelem szellemében alakult és hagyományait ápoló Kékek Clubja alapításának 20-ik évfordulóját Debrecenben ünneplő diszközgyűléséből mikor mélyszéges hódolattal köszönti Főméltóságodat, főhászos imával emelkedik a mindeket kormányzó Isten elé, hogy Főméltóságod rettenhetetlen és forró hazaszeretettől fűtött lelke hason át minden magyart a Hazán, hogy itt minden gondolat, minden szívdobogás, minden erő egy célra törjön és kiolthatatlanul lobogjon a hit, hogy eljön a perc, mikor a szent magyar reggel fényétől glóriázottan köszöntjük Főméltóságodat, mint a nagy, a szabad, a történelmi Magyarország gyermekei.”

A társasvacsora

Este 9 órakor az Arany Bika-szálloda kistermében 100 terítékes ünnepi lakoma volt.

A pecsenye után dr. Tóth Emil elnök mondotta az első pohárköszöntő Magyarországnak Nagyrúrára, mit az egész társaság állva hallgatott végig; a beszéd elhangzása után Kiss Béla zenekara rázendített a Himnuszra. Az emlékbeszédet, kezében a Rákóczi-üdvözlőt, dr. Mező Sándor, a Club alelnöke mondta. Mig a megjelent egyesületek képviselőit dr. Bányay József köszöntötte fel. Ezután sorra üdvözölték a Clubot: Béky Albert a Magyar Mérnökök Nemzeti Szövetsége, dr. Haendel Vilmos és dr. Bessenyei Lajos a Ker. Liga és az Arany János Társaság, dr. vitéz Dávid Géza a Baross Szövetség nevében, végül dr. Lázencz Béla h. titkár felolvasta a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége üdvözlő táviratát.

A lakoma után a Széchenyi-eszár-dás hangjai mellett dr. Tóth Emil elnök dr. Haendel Vilmosnéval, dr. Mező Sándor alelnök pedig Jármay Tamásnéval megnyitotta a táncot. A kitünően sikerült mulatság Kiss Béla muzsikája mellett reggelig tartott. A lakomán megjelent hölgyek névsora:

Dr. Antal Antalné, dr. Balogh Istvánné, Baróthy Zoltánné, dr. Bányay Józsefné, dr. Bessenyei Lajosné, dr. Bruckner Károlyné, dr. Böszörményi Béláné, dr. vitéz Dávid Gézáne, Demjanovich Miklósné, dr. Elischer Gyuláné, Ferenczy Károlyné, dr. Galánffy Jánosné, Galánffy Puzsa és Ponci, dr. Haendel Vilmosné, Haendel Mária, Jármay Tamásné, Jersák Béláné, dr. vitéz Kovách Elemérné, Lám Dezsőné, dr. Lázencz Béláné, Maár Endréné, dr. Mező Sándorné, Mező Endréné, Móritz Bertalané, Nagy Jenőné, Szintay Sari, dr. Nagy Kálmánné, Cziffer Klári, Olchváry Ilonka, dr. Orosz Jenőné, Paál Istvánné, Paál Ilonka, Piszky Árpádné, vitéz Porubszky Andorné, dr. Siegmund Ervinné, dr. Tatay Zoltánné, dr. Tóth Emilné, dr. Várady-Szabó Miklósné, vitéz Várady-Szabó Nándorné, Végh Béláné, Wilhelms Ily, Zivuska Irén és Mariska.

— Jön Norma.

HIREK

1927. december 13. (Kedd)

Prot.: Luca Kath.: Luca sz. vt.

A Meteorológiai Intézet jelentése:

Időjárás: Tulnyomóan borult és csapadékos idő várható, fag pont körüli hőmérséklettel.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó (Piac-u. 18.) Arany Egyszaru (Kossuth-u. 8.) Muraközy Hunyady-u. 5.) Magyar Korona (Péterfia-u. 10.) Nádor (Szent Anna-u. 66.) Csokonai Mester-u. 43.) Arany János (Csapo-u. 66.)

— Bethlen Ödön gróf meghalt. Budapestről jelentik: Gróf Bethlen Ödön volt tengerészkapitány, később kolozsmegyei főispán, néhány napi szenvedés után agyszélhűdésben Kolozsvárott meghalt. Gróf Bethlen György, az országos magyar párt elnöke édesatyját gyászolja.

— Vályi Nagy Béla irodalmi sikere. Szép kitüntetés érte Vályi Nagy Géza költőt, a debreceni származású jeles poétát. A fővárosi Ferencz József irodalmi pályázaton dícsérő oklevelet nyert.

— Béler Gusztávné halála. Megrendítő csapás érte a múlt nap a Debrecenben köztisztelőben és szeretetben álló Fábry Tivadar származású, tábori lelkész családját. Anyósa, Béler Gusztávné sz. Kompauer Emília, a nyiregyházi úri társadalomnak egyik legszeretettebb tagja, 66 éves korában Nyiregyháza szas szenvedés után elhunyt. Az ősz matrónt, aki mindaddig, mig súlyos betegsége meg nem támadta, igen tevékeny részt vett a keresztyén társadalmi mozgalmakban, nyiregyházi kiterjedt rokonságán kívül Debrecenben lakó hozzátartozói gyászolják. A megrendítő halálesetről a gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki:

Béler Gusztáv úgy a maga, mint gyermekei, Fábry Tivadar sz. Béler Vilma férjével, Fábry Tivadarral és gyermekükkel, Magdával és Irén leánya nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatja, hogy a hön szerető feleség, anyja és nagyanya, Béler Gusztávné sz. Kompauer Emília életének 66-ik, boldog házasságának 36-ik évében hosszú szenvedés után folyó hó 8-án este 10 órakor lelkét visszaadta Teremtőjének. Drága szeretett halottunk hült tetemét folyó hó 10-én délután fél 3 órakor az ág. hitv. ev. egyház szertartása szerint fogják a Nádor-utca 43. számú gyászaházából az alvégi temetőben örök nyugalomra helyezni. Nyiregyháza, 1927. december 9-én. Sorsunk az elválás, reményességünk a viszontlátás!

— Érettségi magán- és javítóvizsgálatok az áll. reáliskolában. A szóbeli érettségi vizsgálatokat az áll. reáliskolában december 17-én szombaton tartják 9 órai kezdettel. A magánvizsgálatok írásbeli része 16-án lesz. Ugyancsak 16-án lesznek a javító vizsgálatok is.

— 25 pengő büntetés megvesztetésért. Burján Gábor vámospércsi lakos a múlt hónapban a Kossuth-utcáról a Széchenyi-utra hajtva a járda jobboldalán igyekezett boros hordókkal megrakott szekerekkel. Kun László 262-es számú rendőr felakarta irni emiatt, mire Burján Gábor pénzt ajánlott fel ennek a „kis ügynek” elsimítására. A törvényszék 25 pengő pénzbírságra ítélte a gazdálkodót.

— A debreceni sertésvásár. A mai sertésvásárban a kövér piacon a felhajtás 400 darab körül volt. A vásár irányzata tartott. Jó minőségű sertés 1.40—1.44, közepes 1.30—1.40, silány 1.14-től felfelé.

Megnyilt! KEMÉNY BÉLANÉ Megnyilt!

ROCOCO SELYEMHÁZA

Kossuth-utca 2. sz. alatt (Városház épület.)

Eredeti francia ruha és fehérnemű selyem, csipke harisnya, strass csatt és virág különlegességek.

Elsőrendű minőség! Olosó árak!

— A lóvásárban is lehet kötelelet árulni. A köteleletgyártók kérelmére a városi tanács megengedte, hogy keddi napokon a lóvásárban is árulhassanak köteleletet. A köteleletgyártó mesterek a nyílt piacokon is akartak árulni, erre azonban nem kaptak engedélyt s így továbbra is csak a Kossuth-utcai heti piacon és keddi napokon a lóvásárban árúshatják portékáikat.

— Jön Szerelcm.

— Leégett a szászletki ménes istállója. A városi tanácshoz bejelentés érkezett, hogy a szászletki ciframénes istállója leégett. A közepben senki sem tartózkodott, a tüzet eloltani nem lehetett és az egész istálló elhamvadt. Valószínű, hogy a tüzet egy juhász okozta aki akkor a közelben legeltetett. A kár biztosítás útján megtérül.

— Bérbeadják a Tisza gyógyszerárát. Koczogh János debreceni gyógyszerész gyógyszerárát bérbe akarja adni. Erre engedélyt is kért a népjóléti minisztertől, aki megengedte, hogy Koczogh János a gyógyszerárát Schvimmer Marcellnak adhassa bérbe. Az erről szóló leíratot a városi tanács is tudomásul vette.

— Segélyt kapott a Méliusz cserkészcsapat. A városi tanács a Méliusz cserkészcsapat parancsnokának, Baksa Sándor ref. lelkésznek kérelmére hétfői ülésén 100 pengő segélyt szavazott meg a Méliusz csapat karácsonyi felruházási akciójára.

— Jön Norma.

— Súlyos szerencsétlenség a Patkógyárban. A múlt év novemberében a debreceni Patkógyárban vasat öntött egy teknőbe Nagy József munkás. A folyékony forró vas kiömlött és Virschiczky Vagolin munkást összeégette. A debreceni törvénytörvényes Jeney büntetőtanácsa vizsgálatlanságból eredő súlyos testisértés vétségében mondotta ki bűnösnek Nagy Józsefet s ezért 3 napi fogházra és 10 pengő pénzbüntetésre ítélte. Nagy József felebbezett.

— Hő- és sárcipők javítását legjobban készítik Molnár Testvérek, Nagytemplomnál. Telefon 727.

Karácsonyra mélyen leszállított árban
képkerekezés
Izléses kivitelben vitéz HOMORÓDYNÁL
Péterfia-u. 37. Telefon 11-54

— Rádió-műsor. December 13. Kedd. Budapest. D. e. 9.30, 12 és d. u. 3; Hírek, közgazdaság. 11; Ultraphon hangverseny. 1: Időjárás- és vízállásjelentés. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás-, vízállásjelentés, mozik műsora. 5: Az első Budapesti Citerakör hangversenye. Vezényel Bundschuh István karmester. 1. Chronak: Induló. (Kvartett.) 2. Nikl: Aus Bauerstübl Laendler. (Együttes.) 3. Ein Hoch den Frauen, waltzer. (Kvartett.) 4. Strauss: Keringő a „Cigánybáró”-ból (Bundschuh). 5. Néha-néha, ha visszajönnek a tavaszi álmok... (Bundschuh). 6. Induló és keringő a „Faust”-ból. (Wrbata). 7. Wien du Stadt meiner Traume (Trió). Hatzinger: Irma-polka (Együttes). 9. Katzinger: Induló. (Együttes). 6.15: Természettudományi előadás. Gaál István dr. egyetemi magántanár: „A borostyánkő az észak aránya.” 7: A m. kir. Operaház „Carmen” előadása. 10.30: Pontos időjelzés, hírek, közlemények. 10.30: A Britannia-nagyszálló étterméből Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Külföld. Bécs (517.2 és 577). D. e. 11 és d. u. 4.15: Hangverseny. 7.30: Operaelőadás közvetítése a bécsi állami operaházból. Berlin (483.9). D. u. 4.30: Hangverseny gyerekek számára, utána szórakoztató zene. 8.30: Szimfónikus hangverseny. Boroszló (322.6). D. u. 4.30: Hangverseny. 7.30: Karácsonyi zenésjáték gyermekeknek. 9.20: Dalok. Majna-Frankfurt (428.6). D. u. 4.30: Hangverseny. 7.30: Mozart: Don Juan. Operaelőadás. Prága (428.9). D. u. 4.30: Hangverseny. 7.15: Táncczene. 8.10: Vidám-est. 9.30: Szindarab-előadás. 10.30: Grieg-est. Róma (450). D. u. 5.30: Hangverseny. 9: Színházi előadás közvetítése. London (361.4). D. u. 1: Hangverseny. 4.45: Gyermekhangverseny. 5.15: Hangverseny. 7: Táncczene. 8.25: Zongora- és dalhangverseny. 9: Varieté. 10.40: Offenbach opera-előadás. 12.25: Táncczene.

— Jön Norma.

— Zsirosszódát ivott egy másfél éves gyermek. Súlyos szerencsétlenség történt tegnap a Gázgyár-utca 6. sz. házban. A lakók egy üres zsirosszódás dobozt dobtak ki az utcára. Kollonics Tibor másfél éves kisfiú vizet töltött játék közben az üres dobozba, majd beleivott. A mentők borzalmas égési sebekkel szállították be a sebészeti klinikára.

— Kérem a karácsonyi segélyek benyújtására. Felkérem mindazokat a nemes-szívű férfiakat és nőket, akik gondoltak a Templomegyesület által segélyező szegény és árva iskolás gyermekekre, elagott özvegyekre, a munkanélküliség nyomorában sínylő családokra, hogy pénzbeli és természetbeni adományait legkésőbb december 15-ig beküldeni sziveskedjenek a központi lelkesítő hivatalba (Kálvin-tér 17.) Siposs Imre TE titkár.

— Kelemen Béláné női divatterme Szappanos-utca 3.

— Ha fáradt, izgatott, ha álmatlanságban és örökös félelem érzelében szenved; ha hasgörcs, szívfájás, mellnyomás és fúdoklási rohamok kínozzák, akkor igyék reggel éhgyomorra 1—2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez gyorsan megszünteti az emésztési zavarok okait s biztosan elhárítja a vértolulást. Az emésztőszervek gyógyításának több orvos-tanára elismeri, hogy olyan tünetknél, melyek a tápcsatorna tartalmának önmérgezéséből származnak, a Ferenc József viz kiütöndön beválják. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben

— Világhírű Watermann-féle töltőtollak minden nagyságban, Töltőtoll tinták Alkalmas karácsonyi ajándékok Csáthy egyetemi könyvkereskedésében. Piac-utca 8. Telefon 2—96.

— Jön Szerelcm.

— A Városház étterem vezetőse értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy máól kezdve háromfogasok ebédmenü egy pengő hatvan fillérért lesz kiszolgálva.

— A közelgő ünnepekre ajándéknak szánt fényképeit Berzéki műtermében készíttesse, Piac-utca 38., a főposta mellett. Telefon 11—35.

— Tűkőgyártás, üvegcsiszolás, kirakatok tűkőzése, autók, autóbusz üvegezése Sipkovits, Sziv-utca 15. sz. Telefon 356.

— Ügyvédi határidőnaplár 1928. évre kétféle alakban megjelent, kapható Antalfy József könyvkereskedésében. Telefon 612.

SZÍNHÁZ

A Csokonai színház műsora.

Kedden B) bérlet: Fecskefészkek. Szerda délután 3 órakor: A biboros. Történelmi színmű. A Mediciek korából. Ifjúsági előadás.

Szerda este fél 8 órakor: Kossuth. Hegedüs Loránt szenzációs ujdonsága. Bérletszünet.

Csütörtökön délután 3 órakor: A biboros. Zóna-előadás.

Csütörtök este A) bérlet: Kossuth. Másodszer.

Péntek B) bérlet: Kossuth. Szombat C) bérlet: Kossuth.

Szirmai Vilmos rosszulléte miatt csaknem elmaradt a színház vasárnap esti előadása. Va-

sárnap este a Csokonai színház műsora a Fecskefészkek című operett volt kitűzve. Közvetlenül azonban az előadás előtt Szirmai Vilmost, a darab egyik főszerepének alakítóját rendkívül heves fájdalmak lepték meg s kiderült, hogy súlyos epekőbántalmi és görcsei vannak. Nagynehezen végre sikerült orvost keríteni, aki injekciót adott Szirmainak. Ez némileg csökkentette fájdalmait, úgy, hogy nagy önuralommal és önfelelődozással végig játszhatta szerepét. Szirmai rosszulléte miatt az előadás félnyolc helyett nyolc óra után kezdődött meg.

A színházi iroda hírei:

Ma, kedden B) bérletben utoljára: Fecskefészkek. Legszebb operett: a Fecskefészkek. Bájos muzsika, finom ének- és táncszámok, biedermeyerhangula a Fecskefészkek c. nagyhatású operett-ujdonságban. Fiatal lányoknak való fehér darab. Utoljára! Szereplők: Timár Ila, Ferenczy Marian, Bakoss Iluska, Szirmai Vilmos, Antók Ferenc, Fülöp Sándor, Szigethy Andor, Mihályi Ernő, Szigeti Jenő.

Jegyek 10—1 és 4—6 óráig váltathatók.

Ifjúsági előadások. A biboros. Parker nagyhatású 4 felvonásos történelmi színműve, a Borgiák és Mediciek korából. Holnap szerdán és csütörtökön délután pontban 3 órakor kerül színre ifjúsági előadás keretében. A főszerepeket Forgács Sándor (Biboros), Herman Mancsi, Kondrát Ilona, Rajz Ferenc, László Gyula, Szirmai Vilmos, Mihályi Ernő és Szigeti Jenő játsszák. Ifjúsági előadások jegyei ezentul a rendes pénztárnál válthatók délelőtt és délután is! Az ifjúsági előadások jegyárai: 1.20 P, 1.40 P és 1.60 P.

Kossuth — premijerje: holnap este. Kossuth — Hegedüs Loránt nagyhatású színműve!

Kossuth — a budapesti Nemzeti Színház műsordarabja!

Kossuth — szereplői: Forgács Sándor (Kossuth), Rajz Ferenc (Széchenyi), Kardoss Géza (Görgey Arthur), Halasi Mariska (Kossuthné) és az egész személyzet! Jegyváltás 10—1 és 4—6 óráig! Oriási érdeklődés nyilvánul meg a Kossuth sorozatos előadásai iránt!

Legközelebbi zenés-ujdonság: Chopin, a címszerepben Szigeti Jenővel.

Előközűletben: Mesék az írógépéről. Szomaházy regényéből átdolgozott nagyszerű operett.

Tisztelettel meghívjuk Önt és b. hozzátartozóit a november 28-án kezdődött Karácsonyi nagyvásárunkra.

Minden vételkényszer nélkül. Ez alkalommal forgalomba hozzuk az 1927. év legutolsó divatu Városi bundákat, Szörme bundákat, Szörme bekecseket, Bőr kabátokat,

Árainkat mélyen leszállítottuk, tekintettel az **enyhe időjárásra!**

Átmeneti felöltőket, Rövid sport és gazdasz kabátokat, Smoking, fekete, kék és színes öltönyöket, ugyszintén fiú és gyermek ruhákat valamint téli kabátokat.

Hajdusági férfiruha áruház enyhe

Piac-utca 67. szám.

Megyeházzal éppen szemben.

Mozgósínházak közleményel:
Kedd:

APOLLO

MARIE PREVOST a főszerepben.
Az éjféli menyasszony.
vigjáték 7 felvonásban

Megelőzi:

Herceg Herzog

mulatságos bonyodalmak 8 felv.
A főszerepekben:
Hans Junkermann és Werner Futterer.

VIGSZÍNHÁZ

A német filmgyártás mesterműve:

A nagyváros szimfoniája

7 fejezet egy nagyváros életéből.
Rendezte Waltherruttman.

Megelőzik

Fox híradó, Amerikai tóparti városok ismeretterjesztő.
Bibero és az autobanditák bohózat.

REPTORICS

A Békessy Béla Vivó Club háziversenye

Előkelő és szép számu közönség gyűlt össze a Békessy Béla Vivó Club háziversenyére. A versenyen nem indultak ugyan a Club régi vívói, azonban a győztesek eredményének értékét nem csökkentti az öregek távolléte, mert olyan szép küzdelmek szemlélésében volt része a nézőknek, mint egy nagy versenyen.

Győztes Szentkirályi László lett, vereség nélkül, második Király György, aki csak Szentkirálytól szenvedett vereséget, harmadik Fráter István huszárszázados, negyedik Hadházy Levente, ötödik Kardoss Mátyás.

A DEAC évszázadi clubvacsorája december 17-én lesz a Gambrius éttermében. A vacsorára jelentkezni lehet Görgey József úrnál, Király-utca 2. sz., Ruzska István dr ügyvédi irodában. Telefon 12-60.

A TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.65

Budapest 90.65, Berlin 123.62 és fél, New York 517.70, London 2528.—, Páris 20.38, Milánó 28.06, Prága 15.35, Belgrád 9.12 és fél, Bukarest 3.20, Bécs 7.—, Amsterdam 209.45.

Hivatalos devizaárfolyamok.

Egy angol font 27.84—27.99, száz „belga” 79.80—80.10, száz cseh korona 16.87—16.95, száz dán korona 152.95—153.55, száz dinár (10.03) 10.01—10.07, száz dollár 568.50—570.50, száz francia frank 22.55—22.70, száz hollandi forint 230.55—231.55, száz lengyel zloty 63.85—64.15, száz lei 3.50—3.56, száz líra 30.90—31.10, száz német márka 136.15—138.65, száz osztrák schilling 80.35—80.70, száz norvég korona 151.75—152.35, száz svájci frank 110.20—110.60, száz svéd korona 153.85—154.45 pengő. — A nemesfém piacon a magánforgalomban a huszoronás aranyat 23—23.10, az ezüst koronást 0.40—0.42, a forintost 1.10, az ötkoronást 2—2.10 pengővel jegyezték.

— **Uriasszonyok, urileányok szabni-varrni tanulnak** Laborfalvy Márkos Lujzánál, az elegáns hölgyek divatszalonjában, Rákóczi-u. 41. szám.

Gabonatözsde.

A készfúpiacra jelentéktelen volt a forgalom s a tözsdeidő elején csak egy-két kisebb tétel kelt el tartott árak mellett. A tiszavideki búzát 30.50—31.45, az egyéb származású búzát 30.40—31.25 pengővel jegyezték fajsúly szerint. A rozspiacon ingadozó volt az irányzat. A rozs ára 29.10—29.20 pengő között mozgott.

A liszt- és örleménypiacon a malmok nem változtatták meg hivatalos áraikat, azonban egyes malmokból husz-harminc fillérrel olcsóbban lehet liszthez jutni.

A terménycikkre piacra a tengeri irányzata újabb szilárdabb, mert a kereslet megélénkült és a külföldi piacokon is emelkedik a tengeri ára. A tözsdeidő elején az újengerrit állomásról 20.50, a budapesti paritásában pedig 22.75 pengővel jegyezték. A takarmányárakat 27.15—27.25, a sörárakat pedig 28—31 pengővel kínálták minőség szerint. A zab névleges ára 24.75—25.50 pengő volt. A magpiacon nem történt kötés.

M. kir. államépítészeti hivatal, kincstári építmények építési és karbantartási osztálya Debrecen.

1961. számhoz.
1927.

Versenyárgyalási hirdetés

1. A nyiregházi laktanyák és a volt csapatkórház karbahelyezésénél szükséges közműves, asztalos, üvegező, bádogos, cserepes, műpalafedő, mázó és kut tisztítási munkák biztosítására 1928. évi január hó 5-én d. e. 10 órakor a fenti építési osztály irodájában, (Debrecen, Péterfiak lakanyája) nyilvános egységáras versenyárgyalás tartatik.

2. A munkálatokra vonatkozó kifizetési művelet, ajánlati űrlap, tervek, költségvetések, a részletes szállítási és munkafeltételek fenti építési osztálynál (Debrecen, Péterfiak lakanyája) és pedig az összmunkákra 3 Pengő (Három pengő) egyes munkákra munkanemenként 40 fillér (Negyven fillér) lefizetése ellenében hétköznapiakon 12 h tól 14 h-ig átvehető, illetve ugyanott díjmentesen másolatba vehetők.

Ugyanott megtudhatók a bánatpénz letételére és a szállítóképesség igazolására vonatkozó feltételek, a tervek betekinthetők.

Debrecen, 1927. évi december hó 12-én.

A m. kir. államépítészeti hivatal kincstári építmények építési és karbantartási osztálya Debrecen.

Épület- és butorvasalások, fournérok
BÉSZLER LAJOS-nál Széchenyi-utca. szám.

NE VEGYEN kalapot addig, amíg meg nem nézte M. Nagy Mihály
férfi és női kalap nagy raktárát. **Csapó-utca 17. (Szinbácsi átjáró.)**
Alakítások gyorsan és pontosan készíthetnek.

Karácsonyi és újévi meglepetés
Hosszu fekete télikabát bár-
Fekete városi bunda pillosch-
bélással és szőrme gallerral
mélék után 79 P-től
Sötétkék vagy fekete férfi
öltöny mérték után 69 P-től
TEGDES JÁNOS
Péterfia-utca 42.

33388. köz. 1927.

Hirdetmény.

A kerékpárokkal való közlekedés Debrecen sz. kir. város területén nemcsak a közlekedés biztonságát, hanem a személybiztonságot is egyre erősebben veszélyeztetve, az eddigi és ezentul is hatályukban fennálló szabályok, nevezetesen a 67/1896. és 42159/1897. B. M. sz. miniszteri rendeleteken kívül és addig is, míg újabb kormányhatósági szabályozás történik, szükségessé vált bizonyos rendelkezések kibocsátása és tilalmak felállításai.

Ezen rendelkezéseket és tilalmakat az alábbiakban közzétéve, a kerékpártulajdonosokat azzal hívom fel azok legfontosabb követésére, hogy azon kitél, hogy a rendelet 1928. évi január hó 1-én hatályba lép, akként értendő, hogy minden kerékpártulajdonos még január 1-e előtt szerezz be a hatósági jelzőszámot, mert a büntető szankciók január hó 1-én már alkalmaztatni fognak.

A jelzőszámok a rendőrkapitányságon január hó 1 ig vasár és ünnepnap kivételével minden d. e. 9 órától 12 óráig földszint 23. szám alatt adatk ki.

Debrecen, 1927. december 12-én.

Ságy Lajos s. k.

m. kir. rendőrfőtanácsos, m. kir. államrendőrség debreceni kapitányságának vezetője.

33.388/1927. köz.

Másolat.

Rendelet.

Az utcai közlekedés biztonsága érdekében a 67/1886. B. M. és a 42.159/1897. B. M. sz. a. kiadott belügyminiszteri rendeletek határozmányait nem érintve — a 37.820/1921. B. M. sz. rendelet 38. §-ában gyökerező jogom alapján a kerékpárokról vonatkozólag a következőket rendelem el:

1. §. Debrecen sz. kir. város bel- és külterületén használatban levő kerékpárok azok tulajdonosai a m. kir. államrendőrség debreceni kapitányságán nyilvántartatnak.
2. §. A használatban levő kerékpárok tulajdonosai kötelesek a kerékpárt a rendőrkapitányi hivatalban kiváltott jelző-számmal ellátni.
3. §. A kerékpár száma a nyereg és kormány közötti összekötő rudon közvetlenül a kormány mögött alakalmazandó.
4. §. A jelzőszám kiváltása alkalmával a rendőrkapitányság vezetője (helyettese) a tulajdonos részére igazolójegyet ad ki, mely a nevet, lakást, foglalkozást s a gép jelzőszámát tünteti fel.

Az igazolójegy másra át nem ruházható s annak tulajdonosa köteles azt a kerékpár használatkor magánál tartani, rendőri felhívásra pedig azonnal felmutatni.

4. §. Ha a kerékpárról a jelzőszám elvesz, a tulajdonos köteles haladéktalanul új számot kiváltani. Az elveszett szám érvénytelennek nyilvánítható s a nyilvántartási könyvből törölendő.

5. §. A jelzőszámot a rendőrhatalóság 3.— pengő befizetése ellenében adja ki.

6. §. A jelzőszám egy 15 cm. hosszú, 8 cm. széles fehérre festett bádoglemezre fekete festékkel festetik.

7. §. A közhivatalok tulajdonában levő és hivatalos célra szolgáló kerékpárokról külön nyilvántartás vezetendő és ezek jelzőszámai díjmentesen szolgáltatnak ki.

A hivatalos szolgálatra használt kerékpárok jelzőszámai pirosak.

8. §. Kerékpár kölcsönző vállalatok kötelesek pontos nyilvántartást vezetni a használat végett kiadott kerékpárokról. A nyilvántartásnak tartalmaznia kell a kölcsönző vállalat megnevezését, a használatba vevő nevet, foglalkozásának pontos megjelölését, lakcímét, a kölcsönzött kerékpár gyári megjelölését és számát, a rendőrhatalósági jelzőszám feltüntetését és az időtartamot, melyre a kerékpár használatra kiadott.

A kölcsönző vállalat köteles a kölcsönbevevőt igazoló irattal ellátni, mely tartalmazza annak nevét, lakcímét, foglalkozását, a kerékpár gyári elnevezését, gyártási számát és a hatósági jelzőszámot, valamint a kölcsön időtartamát.

A kerékpárt kölcsönbevevő köteles a kerékpár használatkor az igazoló iratot magánál tartani s hatósági felhívásra azonnal felmutatni.

9. §. Tilos:

1. Jelzőszám nélküli kerékpárral közlekedni, a kiadott jelzőszámokat bármi okból egyik gépről levenni s egy másikra helyezni (felcserélni) elveszett jelzőszámot használni.
2. Kerékpározás alkalmával dohányozni.
3. Személyszállításra szolgáló kerékpáron csomagot kézben tartani, egy személyszállításra alkalmas kerékpárra a gépet hajtó elé, vagy mögé hárát ültetni. A kerékpáron szállított csomag akként helyezendő el és erősítendő meg, hogy a csomag a gép hajtását és kormányzását ne akadályozza.
4. A kormányt mindkét kézzel elbocsátani.
5. Kerékpárral utcán gyakorlatozni és kerékpárt járdán tolni.

10. §. Ezen rendelet rendelkezéseinek és tilalmainak megszegése, vagy bármi módon való kijátszása, amennyiben súlyosabb becsapítás alá nem esik, — kihágás s a 39.820/921. B. M. sz. rendelet 38. §. alapján 5340/1924. M. E. sz. rendelet 5. §-a, illetve a 63.800/926. I. M. rendelet figyelembe vételével 20 fillértől 40.— pengőig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén pedig 5 napig terjedhető elzárással büntetendő.

A kihágások feletti bíraskodás a m. kir. államrendőrség hatáskörébe tartozik.

Ezen rendelet előzetes közzététel után 1928. évi január hó 1. napján lép hatályba. Debrecen, 1927. évi november hó 22-én.

Ságy Lajos s. k.

m. kir. rendőrfőtanácsos, a m. kir. államrendőrség debreceni kapitányságának vezetője.

Tűzifa

legjutányosabban beszerezhető a Tűzelő- és Épületfa Kereskedelmi R.-T.-nál
DEBRECEN,

Sas-utca 4.

(Kölcsönös Segélyző palota.)

Steiner Ingatlaniroda közleménye.

Házak, telkek lakások és üzlethelyiségek a város minden részén a legjutányosabban kaphatók. Keresek ügyfeleim részére kisebb és nagyobb házakat és lakásokat kertekben is.

Iroda Piac-u. 19. II. em. Telefon 6-24.

Jókarba levő sötétkék férfi öltöny, egy barna át- eneti kabát, egy bundabélelt télikabát közép ermetre eladó. Értekezni lehet Steiner ügynökségi iroda Piac-utca 19. II. em.

Szőrme dolgait

legolcsóbban beszerezheti és szőrmebundáját átalakíthatja a legújabb divat szerint

Róváry szücsmesternél,
Piac-utca 42. Pannónia-udvar

DUS VÁLASZTÉK.

BOSZNAY J. és TÁRSA

női és férfidivat áruháza, Kossuth-u. 5.

A karácsonyi és ujévi vásárral kapcsolatban dec. 31-ig

nagy occasio eladást rendez.

Az üzlet átszervezése alkalmából a legdivatcsabb cikkekkel felfrissített óriási raktárát nagy tömegben bocsátja a legelőnyösebb árakon a vevőközönség rendelkezésére.

Olcsó szabott árak!**Nagyságos Asszonyom!***Beállottak a hidegebb idők, gondolkozott e már arról, hogy őszi és téli ruháiról, kabátjáról gondoskodjék. Szőrmeárukat, prém-bőröket garantált minőségben olcsón szerezheti be***Guttman Márton**

szőrmeüzletében,

Piac-utca 64. szám.**Schuschitzky János és Társa**

szállít — kivánságra zsákban — legolcsóbban

elsőrendű valódi salgótarjáni eredeti I^a porosz kőszent

Iroda: Szent Anna-u. 7. T. 12-4-8. Raktár: Máv. Rózsótfátér. T. 12-62.

Zsirosszóda

szappanfőzéshez

legmagasabb fokú garantált minőségű nagyon olcsón kapható:

STERN festéküzletében

Piac-u. 10. (Bikával szemben.)

**! Saját érdekében !
győződjön meg. !**

Dec. 31-ig mélyen leszállított árak!	
Crepp de chin Prima	7 98
Taftalin	4 68
Eolin 100 széles	4 68
Kalapbársony	3 98
Skot kelme 100 széles	2 78
Angol kelme 100 széles	2 78
Cord bársony prima	3 68
Divatos flanell	1 68
Tenis flanell 75 széles	1 08
Vászon	88
Lepedő vászon 150 széles	2 38
Lepedő vászon 180 széles	3 88
Kloth paplanra 140 széles	3 58
Etamin 150 széles	1 88
Grenadin 150 s. éles	3 88
Selyem sehal divatos	2 48
Futószőnyeg prima	2 88
Sport szoci	3 98
Paplan	16 88

**„Béke
áruház“-ban**

Szent Anna-utca 2. szám.

APROHIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés 10 szóig 30 fillér. Minden további szó 3 fillér. Vasárnap a legkisebb hirdetés 10 szóig 40 fillér. Minden további szó 4 fillér. A vastagabb betűkkel nyomott szavak duplán számítatnak.

AJÁNDÉKOT KARÁCSONYRA

csak az Elektrolux (Szent Anna-utca tiz) ád. Aki karácsonyig porszívógépet vesz nálunk, egy pár tetszésszerű cipőt kap ajándékba.

LAKÁS

Butorozott

szoba kiadó, Ispotály-u. 13.

Egy vagy két szoba

butorral, vagy anélkül kiadó. Püspökj palota, földszint 21.

AJÁNLAT

Király kávéi

mégis a legjobbak, aromás, zamatos, a vevő előtt pörköltve meleg állapotban kapható, Dégenfeld-tér 11. szám alatt.

LAKATOS

szakmába vágó mindenféle munkát és javításokat olcsón vállal Medgyaszai Imre lakatos, Erzsébet-u. 26. szám.

Óbor!

Tisztánkezelt házbior literenként 1.40, Poroszlaj-ut 53. Öt liternél házhoz szállítom. Telefon 1636.

Karbolineum

kicsinyben és nagyban állandóan kapható Klein festéküzlet, Arany János-utca 10., udvarban.

Vegye tudomásul

ki még nem tudja, egy pár férfi lakcipő 20 pengő, női lakcipő 14 pengő, női bokacipő 14 pengő, hócipő 10 pengő. Mindenféle cipő alkalmi áron szerezhető be részletre is. Cipőlerakat, Széchenyi-utca 44. 520

Karácsonyra Fésű és manikör-kazetták, parfümök, kölnivizek, szappanok és püderék a legolcsóbb árban kaphatók

TÓTH EMIL
„SZENTANNA“ DROGÉRIÁJÁBAN
BAITHYANY UTCACsapó 28. Lengyel Csapó 28
Fest, tisztít, mos
Ágytollat gőzzel felelősség mellett tisztít**ELADÁS**

Használt

butorok eladók, Ispotály-u. 13.

Tüzifa és szén,

száraz tölgy és bükk hasábosan és aprítva, valamint I. oszt. gyökérmentes tölgy tuskó legújantanyosabban Kovács Gyula tüzelőanyag telepén, Károly Ferenc József-ut 18-b, István malommal szemben. Telefon: 4-64 szám.

Eladó

nagyobb mennyiségű selejtezett irodai papír. Cim a kiadóban.

Grammofon

szép nagy lemezekkel eladó, Kandia-utca 5.

Női bunda

sötétbarna, teljesen új, olcsón eladó. Szent Anna-u. 42. Baloldal 2. ajtó.

Eladó

nyolcas Shuthlevort magánjáró cséplőgarnitúra. Karacs Sándor Hajduszentoszló, Tompa ut VI. tiz. 111. sz.

KERESLET

Budafoki

borpincészet r.-t. hordós- és palackborai eladására képviselőt keres jutalékra Debrecen és környékére. Hitelképes vevőknél bevezetett urnak állandó jó jövedelem. Ajánlat „Bor“ jellegre kiadható.

Egy

ügyes fiatal fűszerkereskedő segéd felvétetik azonnali belépésre, Nagy Lajos, Derecske.

Gépeszkovácst

keres január 1-re hajdumegyei gazdaság Nős, fiatal, egészséges, szerény igényű egyének írásbeli ajánlatokat küldhetik Aranka László intézőnek, Tetétlen. 541.

Hó és sárcipő

javítást vállalunk

Rosenberg és Hammer Piac-u. 8.

Mindenféle bel- és külföldi
szén, koks, tojásbrikett és tüzifabükk és tölgy osontszáraz minőségben
Retorta bükkfa szén
kicsinyben és nagyban házhoz szállítva is**Gabányi Sándor utóda**
LÁNG MIKLÓSDebrecen legrégebbi cégénél a legolcsóbb napl áron beszerezhető.
Csapó-utca 28. Telefon 4-49.**Weisz Manfred gyártmányu folytonégő kályhák a legjobbak**

Jótállással, használati utasítással.

Legolcsóbban beszerezhető

Kovács Gyula

vasüzletében. Debrecen,

Fő-utca 17. Bika szálló mellett, sarkon.

Telefon: 2-35.